اخبار

صندوق‌های ارزی، ابزاری برد-برد برای اقتصاد ایران و بازار سرمایه

حمید یاری، معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشـران سازمان بورس و اوراق بهادار در حاشیه مراسم اعطای موافقـت اصولی به صندوق‌های سـرمایه‌گذاری در اوراق بـا درآمد ثابت ارزی، ایـن ابزار را کمکی موثر به مدیریـت ارزی بانک مرکـزی، راهکاری برای تامین مالی شـرکت‌ها و زمینه‌ساز بازگشت نقدینگی خارج‌شـده از چرخه اقتصاد دانست و از آن به عنوان یک «بازی برد-برد» برای همه فعالان اقتصاد از جمله بازار سـرمایه یاد کرد. حمید یاری ضمن تشـریح کارکردهای صندوق‌های ارزی و با اشـاره به تجربه موفق ایجاد ابزارهای نوین در بازار سرمایه توضیح داد: تجربه نشان داده، ایجاد هر ابزار جدید باعث شده پول از چرخه بازار سرمایه خارج نشود، صندوق‌های ارزی نیز از این قاعده مستثنی نیسـتند. او در عین حال تاکید کرد: صندوق‌های ارزی مطمئناً بـه بانک مرکزی هم کمک خواهند کرد تا مدیریت بهتری بر بازار ارز داشته باشد. بانک مرکزی با اسـتفاده از این ابـزار می‌تواند از طریق تعیین و محدود کردن سقف‌های سرمایه‌گذاری و همچنین رشد تدریجی این سقف‌ها، شرایط بهتری را برای بازار ارز فراهم آورد. یاری با اشاره به اینکه آثار مثبت ابزار جدید ارزی بازار سرمایه در آینده بیشتر نمایان خواهد شد، ابراز امیدواری کرد؛ صندوق‌های ارزی بـه زودی رشـد قابل توجهی پیـدا کنند. او به تشـریح چالش‌های تامین ارز برای شـرکت‌ها پرداخت و افـزود: در بازار سـرمایه، فرایند تامین مالی برای واردات تجهیزات و مواد اولیه، در برخی مواقع با محدودیت‌های ارزی مواجه بوده اسـت. به این معنی که اگر شـرکتی صادرات‌محور بوده، گاه می‌توانسـته از ارز خود برای تامین نیازهایش اسـتفاده کند، اما گاهی با تغییر مقررات، در برابر صادرات برخی شرکت‌ها موانعی ایجاد شده، این نوع محدودیت‌ها، مشکلاتی برای تامین ارز از بازار ایجاد کرده و مانع رشد و بهبود صورت‌های مالی شرکت‌ها شده است، امیدواریم با تاسیس صندوق‌های ارزی این فرایند اصلاح شـود. یاری با ذکر مثالی درباره مزایای صندوق‌های ارزی توضیح داد: فرض کنید یک شرکت یا ناشر بزرگ، ارز موردنیاز خود را از یک صندوق ارزی تامین کند، سپس تجهیزاتش را وارد کند، تولیدش را افزایش دهد و در نتیجه آن سودش رشد کند، این سود از یک‌سو در صورت‌های مالی شرکت منعکس می‌شود، ضمن اینکه از سوی دیگر قیمت واحدهای صندوق ارزی هم افزایش می‌یابد، در نتیجه همه از این فضا منتفع می‌شوند. او با اشاره به خروج نقدینگی از چرخه اقتصاد در اثر انباشت ارزهای خانگی، تاکید کـرد: ابزار جدید ارزی بازار سـرمایه می‌تواند ارزهایی را که به گاوصندوق‌ها منتقل شـده‌اند، به چرخه اقتصاد بازگرداند. یاری این فضا را یک «بازی برد-برد» کامل توصیف کرد و گفت: برخلاف بسیاری از ابزارهای دیگر در بازار سرمایه که اگر یکی سود کند، دیگری ضرر می‌کند، در این نوع از صندوق‌ها مطمئن هسـتیم که همه افراد سـود خود را خواهند برد. معـاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با ابراز امیدواری نسبت به رشد سریع صندوق‌های ارزی، گفت: بانک مرکزی با بهره‌گیری از ابزار جدید بازار سرمایه، از امکان مدیریت بهتر بر بازار ارز برخوردار خواهد شد، بازار سرمایه نیز ابزاری تازه برای تامین نیازهای ارزی شرکت‌ها در اختیار خواهد داشت، این فرایند، قطعاً به نفع تمام فعالان اقتصاد خواهد بود.

تامین مالی شرکت‌های آسیب‌دیده در جنگ رمضان

روابط عمومی شـرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه اعلام کرد براسـاس این امکان جدید در بازار سرمایه، شرکت‌های مشـمول می‌توانند از ظرفیت انتشـار اوراق مرابحه کوچـک و کوتاه‌مدت در قالب عرضه خصوصی برای تأمیـن مالی خرید تجهیزات موردنیاز خود استفاده کنند. همچنین در این سازوکار، این امکان پیش‌بینی شده است که در صورت موافقت خریداران اوراق، اقساط دوره‌ای از بانی دریافت نشود و اصل و فرع اوراق در سررسید به‌صورت یکجا تسویه شود. این ویژگی می‌تواند به شرکت‌های آسیب‌دیده کمـک کند تا در دوره بازسـازی و احیـای فعالیت، فشـار کمتری از بابت بازپرداخت‌های میان‌دوره‌ای متحمل شـوند. اوراق مرابحه کوچـک و کوتاه‌مدت یکی از ابزارهای تأمین مالی در بازار سرمایه است که با سررسـید کوتاه‌مدت و فرآیند تسهیل‌شده، امکان تأمین منابع برای بنگاه‌های اقتصادی را فراهم می‌کند. این اوراق با قابلیـت عرضه خصوصی، می‌تواند بدون ارکانی نظیـر بازارگردان، متعهد پذیره‌نویس و حتی در برخی شـرایط بدون ضامن منتشر شود. از جمله نکات مهم در فرآیند انتشار این اوراق آن است که بانی باید صورت‌های مالی حسابرسی‌شـده ۲ سال مالی اخیر را ارایه کند؛ به‌نحوی که حسابرسـی سال آخر توسط حسابرسان معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار انجام شده باشد. در عین حال، در عرضه خصوصی و با موافقت تمام خریداران، ارایه ضامن اختیاری خواهد بود. همچنین وجود متعهد پذیره‌نویس و بازارگردان نیز الزامی نیست، مشروط بر آنکه اطلاع‌رسانی لازم به خریداران انجام شـده باشد. این سازوکار می‌تواند به عنوان یکی از راهکارهای موثر بازار سـرمایه برای حمایت از بنگاه‌های آسـیب‌دیده و تسـهیل فرآیند بازگشت آنها به چرخه تولید و فعالیت اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد.

سهم ۶۳ درصدی حقیقی‌ها از معاملات خرداد بورس

سهم حقیقی‌ها، حقوقی‌ها و صندوق تثبیت و توسعه بازار از معاملات خرداد بورس به ترتیب ۶۲،۹، ۱۳،۳ و ۸،۱ درصد بود. داده‌هـای آماری مدیریت نظارت بـر بورس‌های سـازمان بورس نشـان می‌دهد در خرداد امسال، سهم حقیقی‌ها، حقوقی‌ها و صندوق توسعه و تثبیت بازار، به ترتیب ۴،۷۵۹،۶۷۶ میلیارد ریـال (۶۲،۹درصـد)، ۱،۰۰۴،۲۴۹ میلیارد ریال (۱۳،۳درصد) و ۶۱۱،۵۵۰ میلیارد ریال (۸،۱درصد) بود. در این بازه زمانی صنایع بانک‌ها، فلزات اساسی و محصولات شیمیایی جزو ۳ صنعت پرگردش در معاملات بازار سهام بودند. آمارها حاکی از آن است در خرداد امسال این ۳ صنعت ۳۷،۵ درصد ارزش کل معاملات بازار را به خود اختصاص دادند.

«تعادل» روند معاملات بورس را در هفته اخیر بررسی می‌کند

سبزپوشی در میان نوسان‌ها

بازار سـهام هفته پرنوسانی را پشت سـر گذاشت و باتوجه‌به تعطیلات پایان هفته بسـیاری از فعالان و کارشناسـان عقیده داشـتند که بازدهی بازار منفی خواهد شد، اما برخلاف پیش‌بینی‌ها بازار سهام این‌بار هم پیروز میدان شد و توانست بازدهی مثبتی از خود برجای بگذارد.

بازار سهام در هفته‌ای که گذشت، تصویری دوگانه از خود به نمایش گذاشت؛ از یک‌سو شاخص کل بورس توانسـت با ثبت بازدهی مثبت، اندکی بالاتر از سطح هفته گذشته بایستد و از سوی‌دیگر شاخص هم‌وزن با افت ناچیزی، از فشـار وارد شده بر بخش بزرگی از نمادهای کوچک و متوسـط بازار خبر داد و نتوانست همانند روزهای گذشته خود صعودش را ادامه دهد.

بررسی روند معاملات هفته اخیر نشان می‌دهد اگرچه شاخص‌های اصلی بازار همچنان در محدوده مثبت باقی‌مانده، امـا در لایه‌های زیرین بازار نشـانه‌هایی از افزایـش احتیاط، شناسـایی سـود و تغییر رفتار معامله‌گران به‌روشنی قابل مشاهده است.

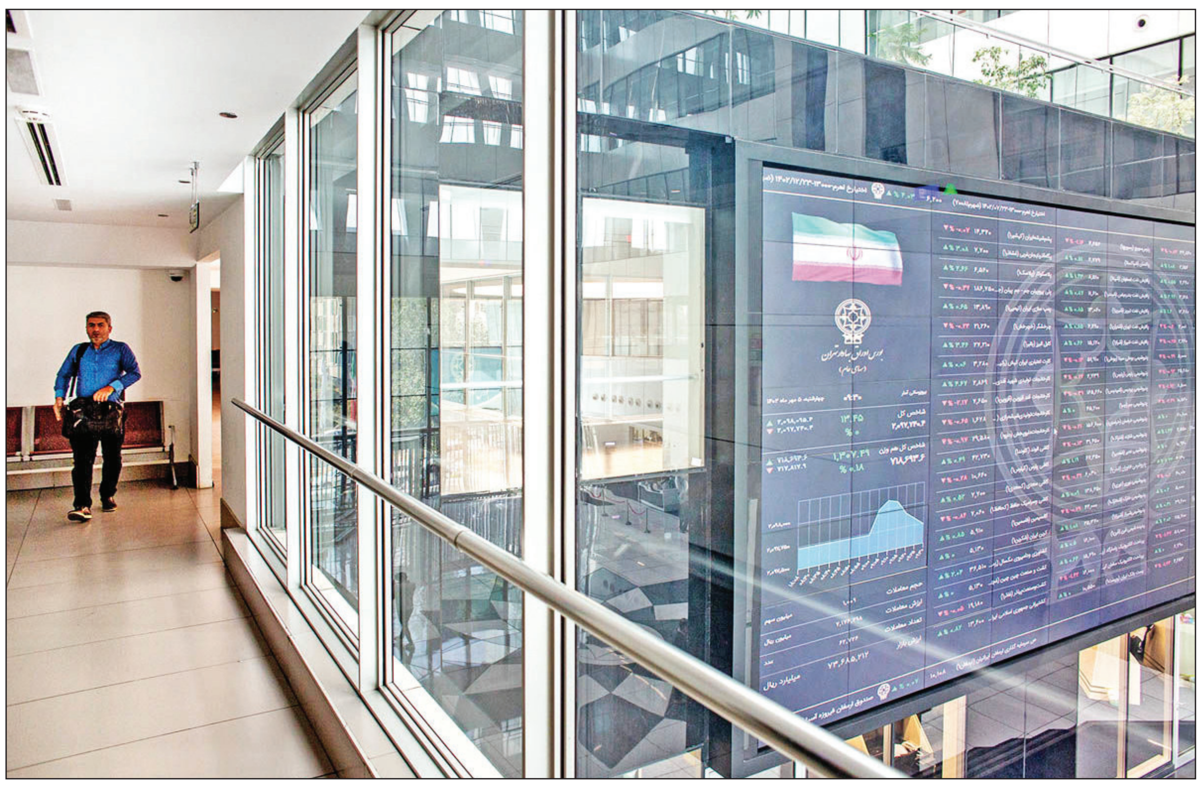

در پایان هفته گذشته، شاخص کل بورس روی سطح ۵ میلیون و ۱۵۱ هزار واحد قرار داشـت، اما در پایان معاملات این هفته به محدوده ۵ میلیون و ۱۶۰ هزار واحد رسید تا در مجموع بازدهی هفتگی مثبتی را به ثبت برسـاند. با این حال، میزان رشد شاخص کل در این هفته چندان قابل توجه نبود و همین موضوع نشان می‌دهد از شتاب صعودی بازار نسبت به هفته‌های قبل کاسته شده است.

در مقابل، شاخص هم‌وزن که شرایط بازار را به‌صورت دقیق‌تـر به نمایش می‌گـذارد این هفتـه، عملکرد ضعیف‌تری داشت. این شاخص از محدوده یک میلیون و ۳۵۲ هزار واحد در پایان هفته گذشته، به سطح یک میلیون و ۳۳۷ هزار واحد عقب‌نشینی کرد. اختلاف عملکرد میان شاخص کل و شاخص هم‌وزن به‌خوبی نشان می‌دهد که در طول این هفته، بار اصلی حمایت از بازار بر دوش نمادهای بزرگ و شاخص‌سازی بوده و بسیاری از شرکت‌های کوچک‌تر نتوانسته‌اند همگام با بزرگان بازار حرکت کنند؛ البته این موضوع را می‌توان ناشـی از تعطیلات آخر هفته بازار و همچنان انتشار اخبار مختلف دانست.

◄ بازار از دریچه معاملات

در نخستین روز، اگرچه شاخص‌ها همچنان در مسیر رشد قرار داشتند، اما نشانه‌های افت هیجان خرید و افزایش عرضه نسبت به هفته‌های گذشته آشکار بود. بازار در دقایق ابتدایی معاملات باقدرت ظاهر شـد و شاخص کل حتی تا سطح ۵ میلیون و ۲۴۰ هزار واحد نیز پیشروی کرد، اما این روند دوام چندانی نداشت و در ادامه بخش عمده‌ای از رشد ابتدایی از دست رفت. همین چرخش رفتاری را می‌توان نخسـتین هشدار جدی برای فعالان بازار درنظر گرفت؛ هشـداری که از آغاز موج شناسایی سود پس از هفته‌های پرشتاب صعودی حکایت داشت. به بیان ساده‌تر سهامداران با سود بخشی از سود سـعی کردند از بازار به‌صورت موقت خارج شوند.

باوجوداین موضـوع، ارزش بالای معامـلات در روز ابتدایی هفته نشان می‌داد نقدینگی هنوز از بازار خارج نشده و تقاضا به‌طور کامل فروکش نکرده است. به‌بیان دیگر، بازار در آغاز هفته بیش از آنکه وارد فاز ریزشی شده باشـد، در حال ارزیابی سطوح جدید قیمتی و بازتنظیم انتظارات معامله‌گران بود.

اما روز یکشـنبه را می‌توان نقطه عطف بازار دانست؛ روزی که ورق معاملات به شکلی محسوس برگشت. بازار که در ساعات ابتدایی روز شرایطی نسبتاً متعادل داشت، از میانه معاملات با موج سنگین عرضه روبه‌رو شد و بسـیاری از نمادها به محدوده منفی رفتند. در این میان، اظهارات مطرح‌شده درباره احتمال افزایش نرخ سود بانکی به عنوان مهم‌ترین عامل تغییر فضای بازار موردتوجه قرار گرفت. همین مساله کافی بود تا نگرانی‌ها در میان سهامداران افزایش یابد و فشار فروش با شدت بیشتری در تابلو معاملات نمایان شود.

یکی از مهم‌ترین اتفاقات روز یکشنبه، ثبت بیش از ۵۲ هزار میلیارد تومان ارزش معاملات خرد بود؛ رقمی که به رکورد تاریخی بازار سرمایه نزدیک شد و به عنوان دومین عدد بزرگ تاریخ بـورس از این منظر به ثبت رسـید. این حجم از گردش نقدینگی نشان می‌دهد بازار همچنان در کانون توجه سرمایه‌گذاران قرار دارد، اما هم‌زمان خروج بیش از ۶ هزار میلیارد تومان پول حقیقی و گسـترش صف‌های فـروش، پیام دیگری نیز در خود داشت: بخش قابل توجهی از معامله‌گران ترجیح داده‌اند با افزایش ریسک‌های ذهنی، رویکردی محتاطانه‌تر در پیش بگیرند.

فشار فروش سنگین یکشنبه، به معاملات روز دوشنبه نیز سـرایت کرد و بازار در سـاعات ابتدایی این روز با صف‌هـای فروش گسـترده آغاز به کار کـرد. در این شـرایط، شـاخص کل بیش از یک درصد افت کرد و بسـیاری از نمادها زیر فشار عرضه‌های سنگین قرار گرفتند. در نگاه نخست، به نظر می‌رسید بازار در حال ورود به فاز اصلاحی عمیق‌تری است، اما تحولات نیمه دوم معاملات، ورق را تا حدود زیادی برگرداند.

اما معاملات روز دوشنبه متمایز از روزهای اخیر بود، تغییر رفتار خریداران در نیم ساعت پایانی معاملات بود. با ورود تدریجی تقاضا، بخش بزرگی از صف‌های فروش جمع‌آوری شد و بازار از کف روزانه فاصله گرفت. شاخص کل در مقطعی حتی بیش از ۱۱۰ هزار واحد رشد کرد و اگرچه بخشی از این افزایش در ادامه تعدیل شد، اما در نهایت با رشـد ۸۸ هزار واحدی به کار خود پایان داد. این چرخش محسـوس، نشـانه‌ای مهم از بازگشت خریداران به بازار بود.

آمارهای معاملاتی نیز این تغییر فضا را تایید می‌کردند. ورود بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان پول حقیقی، برتری محسوس سفارش‌های خرید نسبت به فروش و افزایش تعداد نمادهای مثبت، همگی از آن حکایت داشتند که خریداران بار دیگر توانسته‌اند دست بالا را در معاملات به دست بگیرند. در واقع، پس از شوک ناشی از شایعات و اظهارات اثرگذار، بازار در حال بازسازی تعادل خود بود و بخشی از سرمایه‌گذاران از افت قیمت‌ها به عنوان فرصتی برای ورود یا افزایش موقعیت‌های خرید استفاده کردند. نکته قابل توجه دیگر در معاملات پایان هفته، حفظ نسبی قدرت تقاضا باوجود نزدیک‌شدن به تعطیلات چندروزه پایان هفته بود. به طور معمول، در آستانه تعطیلات بلندمدت، بخشی از فعالان بازار برای کاهش ریسک‌های احتمالی ترجیح می‌دهند دارایی‌های خود را نقد کنند.

به‌طور کلی، معاملات این هفته بورس تهران را می‌توان هفته‌ای پرنوسان اما در نهایت با برتری نسبی نمادهای بزرگ توصیف کرد. درسـت است شاخص کل موفق شـد در محدوده مثبت باقی بماند، اما افت شاخص هم‌وزن، خروج سنگین پول حقیقی در میانه هفته و افزایش ناگهانی فشار فروش نشان داد بازار در سطوح فعلی با حساسیت بیشتری نسبت به اخبار و متغیرهای بیرونی واکنش نشـان می‌دهد. به نظر می‌رسد ادامه مسـیر بورس در روزهای آینده، بیـش از هر چیز به میزان پایداری نقدینگی، رفتار معامله‌گران حقیقی و سیگنال‌های سیاستگذار در حوزه نرخ سود وابسته باشد؛ عواملی که می‌توانند جهت حرکت بعدی بازار را مشخص کنند.

اما به‌طور قطع می‌توان گفت که رفتار این روزهای بازار سرمایه بیش از هر چیزی به اخبار و نوسان آن بستگی دارد و بمباران اخبار منفی می‌تواند شرایط این بازار را تا حدود زیادی تغییر دهد.

روند معاملات تالار فیزیکی بورس کالا در بهار

بررسـی آمار معاملات بـورس کالای ایـران در بهار ۱۴۰۵ نشـان می‌دهد مس با ثبـت بالاترین ارزش معاملات و سیمان با کسب بیشترین حجم مبادلات، عنوان برترین محصولات بازار را از آن خود کردند. در همین حال، شمش بلوم، گندله سنگ‌آهن و کنسانتره سـنگ‌آهن نیز در میان کالاهای پیشـتاز بازار قرار گرفتند و سـهم قابل توجهی از گردش مالی و حجم دادوستدهای بورس کالا را به خود اختصاص دادند.

بررسـی عملکرد معاملات بورس کالا در بهار سـال ۱۴۰۵ نشان می‌دهد گروه‌های فلزی، معدنی و مصالح ساختمانی همچنان نقش محوری در معاملات این بازار ایفا کرده‌اند. آمارها حاکی از آن است که فلز سرخ (مس)، شمش بلوم و سیمان بیشترین ارزش معاملات فصل را به خود اختصاص داده‌اند و در مقابل، سیمان، گندله سـنگ‌آهن و کنسانتره سـنگ‌آهن در صدر جدول حجم معاملات قرار گرفته‌اند.

◄ برترین‌های بهار ۱۴۰۵ در بورس کالا

در بخـش ارزش معامـلات، فلـز سـرخ (مـس) با ثبت ۹۹ هـزار و ۴۹۶ میلیارد تومـان معامله، عنوان ارزشمندترین محصول بورس کالا در بهار امسال را به خود اختصاص داد. پس از آن، شمش بلوم با ۹۰ هزار و ۲۹۷ میلیارد تومان و سیمان با ۵۰ هزار و ۸۸ میلیارد تومان ارزش معاملات، در رتبه‌های دوم و سـوم قرار گرفتند و بیشترین سهم را از گردش مالی بازار به خود اختصاص دادند. در بخش حجم معاملات نیز سیمان با ثبت ۱۵ میلیون و ۷۴۱ هزار تن معامله، در صدر جدول محصولات پرمعامله بهار ایسـتاد. پس از آن، طلای خاکستری (گندله سـنگ‌آهن) با ۳ میلیون و ۵۱۷ هزار تن و کنسانتره سنگ‌آهن با ۲ میلیون و ۹۴۶ هزار تن معامله، جایگاه‌های دوم و سوم را به خود اختصاص دادند. این آمار از حضور پررنگ زنجیره معدن و صنایع معدنی در بورس کالا حکایت دارند.

◄ تداوم صدرنشینی ۲ محصول کلیدی در خرداد

بررسی آمارهای عملکرد بورس کالا در خرداد نیز نشان می‌دهد روند معاملات فصل بهار در آخرین ماه فصل بهار ادامه یافته است. در این ماه، فلز سرخ (مس) با ثبت ۳۶ هزار و ۱۷۵ میلیارد تومان ارزش معاملات، بار دیگر در صدر جدول ارزش معاملات بورس کالا قرار گرفت. پس از آن، شمش بلوم با ۳۱ هزار و ۳۳۲ میلیارد تومان و ورق گرم با ۲۸ هـزار و ۸۹۹ میلیارد تومان معامله، رتبه‌های دوم و سوم را به خود اختصاص دادند.

در بخش حجم معاملات خرداد نیز سـیمان با ثبت ۵میلیون و ۳۶۷ هزار تن معامله، عنوان پرمعامله‌ترین محصول بـازار را از آن خود کرد. طلای خاکسـتری (گندله سـنگ‌آهن) با یک میلیـون و ۴۳۸ هزار تن و کنسانتره سـنگ‌آهن با یک میلیون و ۶۴ هزار تن معامله نیز در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند و جایگاه خود را در میان محصولات پرحجم بورس کالا حفظ کردند.

◄ فولادی‌ها در کانون معاملات بهار

زنجیره فـولاد در بهـار ۱۴۰۵ یکـی از اصلی‌ترین پیشـران‌های معاملات بورس کالا بود و محصولات مختلف این زنجیره سهم قابل توجهی از ارزش و حجم مبادلات بازار را به خود اختصاص دادند.

پس از شمش بلوم که پیش‌تر به آن اشاره شد، ورق گرم با ثبت ۴۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان ارزش معاملات در رتبه دوم قرار گرفت. در همین مدت، ۶۳۷ هزار و ۵۷۱ تن از این محصول در بورس کالا مورد معامله قرار گرفت که بیانگر حضور پررنگ صنایع پایین‌دستی در بازار فولاد است. میلگرد نیز در جایگاه سوم ارزش معاملات فولادی‌ها ایستاد. ارزش معاملات این محصول در بهار امسال به ۴۰ هزار و ۱۱۳ میلیارد تومان رسید و حجم معاملات آن نیز ۶۳۷ هزار و ۵۷۱ تن ثبت شد.

آهن اسـفنجی نیز با ثبت ۳۴ هـزار و ۱۳۳ میلیارد تومان ارزش معاملات، چهارمین محصول پرفروش زنجیره فولاد در بهار بود. حجم معاملات این محصول در مدت یادشده به یک میلیون و ۲۰۵ هزار تن رسید که از جایگاه راهبردی آن در تأمین مواد اولیه صنعت فولاد حکایت دارد. در میان سایر محصولات فولادی، ورق‌های رنگی، گالوانیزه و قلع‌اندود مجموعاً ۱۶ هزار و ۱۲۵ میلیارد تومان ارزش معاملات را به ثبت رساندند و حجم معاملات آنها به ۱۱۴ هزار و ۹۰۰ تن رسـید. همچنین ورق سـرد با ثبت ۱۳ هزار و ۷۴۴ میلیارد تومان ارزش معامـلات و ۱۳۸ هزار و ۹۰۰ تن حجم معاملـه، در میان محصولات پررونـق زنجیره فولاد قرار گرفت.

◄ تداوم برتری زنجیره فولاد در خرداد

بررسی آمارهای خرداد نشان می‌دهد پس از شمش بلوم کـه در این مـاه نیز پرچمدار بیشـترین ارزش مبادلات فولادی‌ها بود، ورق گرم نیز با ثبت ۲۸ هزار و ۸۹۹ میلیارد تومان ارزش معاملات، دومین محصول پرفروش فولادی در خـرداد بود. حجم معاملات این محصول در این ماه به ۳۴۰ هزار تن رسید.

در همیـن حال، آهن اسـفنجی با ثبـت ۱۴ هزار و ۷۹ میلیارد تومان ارزش معاملات، در جایگاه سـوم محصولات فولادی قـرار گرفت. حجم معاملات این محصول نیز در خردادماه ۴۵۳ هزار و ۹۵۰ تن به ثبت رسید که نشان‌دهنده تداوم نقش‌آفرینی آن در زنجیره تولید فولاد کشور است.

◄ درخشش فلزات پایه در بهار بورس کالا

فلزات پایه نیز در بهار ۱۴۰۵ سهم قابل توجهی از ارزش معاملات بورس کالا را به خود اختصاص دادند و پس از فلز سرخ (مس)، آلومینیوم و شمش روی در میان مهم‌ترین محصولات این گروه قرار گرفتند.

در این میان، آلومینیوم با ثبت ۳۷ هزار و ۲۰ میلیارد تومان ارزش معاملات در ۳ ماه نخست سال، در جایگاه دوم فلزات پایه قرار گرفت. حجم معاملات این محصول در بهار امسـال به ۹۴ هزار و ۲۹۵ تن رسید که بیانگر نقش پررنگ آن در بازار فلزات غیرآهنی است.

شـمش روی نیز در همین بازه زمانی با ثبت ۲ هزار و ۶۱۳ میلیارد تومـان ارزش معاملات و ۵ هزار و ۷۶۷ تن حجم معامله، در رتبه بعدی فلزات پایه قرار گرفت.

بررسـی عملکرد ماهانه نیز نشان می‌دهد در خرداد، پس از مس، آلومینیوم با ثبت ۱۵ هزار و ۱۱۶ میلیارد تومان ارزش معاملات در صدر فلزات پایه قرار گرفته اسـت. حجم معاملات این محصول در سـومین ماه سال به ۳۸ هزار و ۴۲۵ تن رسید که بخش عمده‌ای از معاملات ماهانه این گروه را تشکیل می‌دهد.

در همین حال، شـمش روی نیز در خرداد یک‌هزار و ۱۹۴ میلیارد تومان ارزش معاملات را به ثبت رساند و حجم معاملات آن به ۲ هزار و ۳۵۲ تن رسید.

◄ نبض معدن‌کاران در بورس کالا

در میـان محصـولات معدنی بـورس کالا، گندله و کنسـانتره سـنگ‌آهن در بهـار ۱۴۰۵ نقش اصلی را در معامـلات ایفـا کردند و بخـش قابل توجهی از ارزش و حجـم دادوسـتدهای این گـروه را به خود اختصاص دادنـد. در این میان، طلای خاکسـتری (گندله سـنگ‌آهن) با ثبت ۳۸ هزار و ۵۴۰ میلیارد تومان ارزش معاملات، در صدر محصولات معدنی قرار گرفت. حجم معاملات این محصول در ۳ ماه نخست سال به ۳ میلیون و ۵۱۷ هزار تن رسید و آن را به دومین محصول پرمعامله بهار امسال تبدیل کرد.

پس از گندله، کنسانتره سنگ‌آهن نیز با ثبت ۲۴ هزار و ۳۰۵ میلیارد تومان ارزش معاملات در جایگاه بعدی قرار گرفت. حجم معاملات این محصول در بهار ۱۴۰۵ به ۲ میلیون و ۹۴۶ هزار تن رسید و سومین محصول پرمعامله بورس کالا در این دوره زمانی بود.

بررسـی عملکرد ماهانه نیز نشان می‌دهد در خرداد، گندلـه با ثبت ۱۶ هزار و ۴۶۱ میلیـارد تومان ارزش معاملات و یک میلیون و ۴۳۸ هزار تن حجم معامله، هم‌چنان در صدر محصولات معدنی قرار داشته است.

در همین حال، کنسـانتره سنگ‌آهن نیز در سومین ماه سال ۹ هزار و ۶۶۹ میلیارد تومان ارزش معاملات را به ثبت رساند و حجم معاملات آن به یک میلیون و ۶۴ هزار تن رسید که بیانگر تداوم نقش پررنگ این دو محصول در زنجیره فولاد کشور است.

بازنگری در محدودیت حجمی و تیک قیمتی سهام فرابورس

معـاون عملیات بـازار فرابـورس ایـران از بازنگری محدودیت حجمی سفارش‌ها و حداقل تغییر قیمت (تیک قیمتی) در نمادهای معاملاتی سهام فرابورس خبر داد و گفت: در اردیبهشـت سـال گذشـته نیز اصلاحاتی در محدودیت‌های حجمی انجام شـد تا ورود سفارش‌ها به سـامانه معاملات تسهیل شود و معامله‌گران بتوانند با تعداد کمتری سفارش، حجم موردنظر خود را معامله کنند.

محمدصادق غزنوی با اشاره به اینکه امسال نیز باتوجه به شرایط بازار، این متغیرها مورد بازنگری قرار گرفت، توضیح داد: به این ترتیب اعداد و ضرایب مربوط برای تسـهیل ورود سـفارش‌ها و بهبود فرآیند معاملات اصلاح شد.

غزنوی با اشـاره به تغییرات تیک قیمتی توضیح داد: باتوجه به تفاوت سطح قیمت سهام شرکت‌ها، یکسان بودن حداقل تغییر قیمت برای همه نمادها کارایی لازم را ندارد؛ بر این اساس تیک قیمتی متناسب با بازه‌های مختلف قیمتی بازنگری شد تا رقابت در تابلو معاملات به شکل بهینه‌تری انجام شود.

به گفته معاون عملیات بازار فرابورس ایران در تعیین تیـک قیمتی باید میـان دو ملاحظه تعـادل برقرار شـود، به گونه‌ای که از یک‌سو افزایش بیش از حد آن موجب ایجاد شـکاف قیمتی و کاهش نقدشوندگی نشود و از سوی دیگر پایین بودن بیش از اندازه آن نیز باعث افزایش غیرضروری سفارش‌ها و شلوغی دفتر سفارش‌ها نشود.

او اعلام کرد: اصلاحات انجام‌شده با در نظر گرفتن هر دو ملاحظه و پس از بررسی‌های کارشناسی به تصویب هیات‌مدیره فرابورس ایران رسیده و از روز شنبه اجرایی خواهد شد.

غزنوی با بیـان اینکه به‌روزرسـانی محدودیت‌های حجمی و تیک قیمتی به‌صورت هفتگی انجام می‌شود، افزود: براسـاس قیمـت پایانی هر سـهم در آخرین روز کاری هفته، بازه قیمتـی و درنتیجه محدودیت حجمی و حداقـل تغییر قیمت آن بـرای هفته بعد تعیین خواهد شد.

رویداد

گزارش عملکرد فرابورس در خرداد ۱۴۰۵

بازار سهام فرابورس ایران پس از حدود ۸۰ روز تعطیلی و ۵۲ روز توقف معاملات، سـرانجام از ۲۹ اردیبهشت فعالیت خود را از سر گرفت. معاملات بازارها در این مدت با اقبال خریداران و برتـری تقاضا همراه بود به‌طوری که رکوردزنی شـاخص کل فرابـورس و بازده بیش از ۳۵ درصدی این متغیر را به همراه داشـت. در ۲۱ روز مبادلاتی خرداد ۱۴۰۵ روزانه به‌طور میانگین بیش از ۲۵ میلیارد ورقـه انواع دارایی مالی به ارزش ۲۵۱ هزار میلیارد تومان در بازارهای فرابورس دست‌به‌دست شده است. شاخص کل فرابورس در مدت مورد بررسی همراه با روند پررونق بازارها توانست رکوردهای جدیدی را ثبت کند و در نهایت با بازده ۳۵.۳ درصدی، پرونده خرداد را در ارتفاع ۳۸ هزار و ۷۷۳ واحدی ببندد. نگاهی به ارزش بازار فرابورس نیز در روز انتهایی خرداد نشان می‌دهد رقم این متغیر به بیش از ۴۵۰۰ همت رسیده که رشد نزدیک به ۲۰ درصدی را تجربه کرده است. در سومین ماه سال جاری، معاملاتی به ارزش ۵ هزار و ۲۸۳ میلیارد تومان را در بازارهای فرابورس ایران ثبت شد که از رشد ۲۴ درصدی ارزش دادوستدها نسبت به خردادماه سال گذشـته حکایت دارد. حجم این مبادلات نیز نزدیک به ۵۳۵ میلیارد برگه بود کـه در بیش از ۱۴ میلیون و ۷۰۰ هزار نوبت معاملاتی انجام شد. حجم معاملات در این مدت نسبت به خرداد پارسال ۱۵۰ درصد و تعداد معاملات ۱۲۱ درصـد افزایش یافت. معامله‌گران بازار دوم در خرداد ۱۴۰۵ با جابه‌جایی بیش از ۱۱۶ میلیارد سهم به ارزش ۵۸ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان، افزایش ۲۷۹ و ۲۵۴ درصدی حجم و ارزش این بازار را نسبت به خرداد ۱۴۰۴ رقم زدند. رونق معاملات در بازار دوم باعث شد این بازار طی خردادماه، در صدر بازارهای سهامی فرابـورس قرار گیرد. همچنین بـازار اول فرابورس در خرداد امسال میزبان نقل‌وانتقال ۳۷ میلیارد برگه به ارزش ۱۹ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان بوده که رشد ۳۷ و ۱۰۴ درصدی حجم و ارزش را نسبت به مدت مشابه سال گذشته داشته است. دادوستدهای تابلوهای زرد، نارنجی و قرمز بـازار پایه نیز جمعا به ۱۷ هزار میلیارد تومانی معامله انجامید که رشـد ۱۹۵ درصدی ارزش مبادلات را در پی داشت. حجم این دادوستدها نیز ۷۸ میلیارد برگه سهام بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۵۴ درصد افزایش یافت. بازار توافقی نیز نسبت به سال گذشته رشد چشمگیری را تجربه کرده، به‌طوری که ارزش دادوستدهای این بازار در خردادماه جاری نسبت به خرداد ۱۴۰۴ بیش از ۲۲۵ درصد افزایش یافته است. حجم معاملات این بازار هم رشد ۲۲۳ درصدی داشت. در بازار نوآفرین نیز بیش از ۲ میلیارد برگه سهم به ارزش یک‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان دادوستد انجام شد که رشـد ۸۰ درصدی در حجم و ۱۴ درصـدی در ارزش معاملات را ثبت کرد. همچنین در بازار ابزارهای مشتقه شـاهد رونق دادوسـتدها بودیم؛ در این مدت بیش از ۱۰ میلیارد و ۸۰۰ میلیون قرارداد به ارزش ۱۷۶ میلیارد تومان در این بازار دست‌به‌دست شد. ارزش این مبادلات نسبت به مدت مشابه سال قبل ۹۳ درصد رشد کرد. طی روزهای کاری خرداد، نقل‌وانتقال ۲۸۹ میلیارد ورقه به ارزش ۵ هزار و ۱۸۰ هزار میلیارد تومان در بازار ابزارهای نوین مالی انجام شد. این دادوستدها رشد ۱۲۱ درصدی حجم معاملات و ۲۳ درصدی ارزش معاملات را در این بازار به همراه داشت. بررسی آمار معاملات به تفکیک ابزارها در فرابورس نشان می‌دهد در این مدت دادوستد صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله با رونق مواجه بوده است. در این مدت ۲۳۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون واحد صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله به ارزش ۴۳۹ هزار میلیارد تومان مورد دادوستد قرار گرفت که نسبت به خرداد سال گذشته رشـد ۱۷۴ درصدی در حجم و ۲۳۹ درصدی در ارزش را به دنبال داشت.

در این مدت حجم و ارزش معاملات سـهام نیز صعود قابل توجهی را تجربه کرده اسـت. ۲۳۴ میلیارد برگه سهم به ارزش بالغ بر ۹۶ هزار میلیارد تومان در فرابورس دادوسـتد شـد که افزایش ۱۸۴ درصدی در حجم و ۱۸۹ درصدی در ارزش را نسـبت به خرداد ۱۴۰۴ به همراه داشـت. در خرداد سـال ۱۴۰۵ در مجموع در پی خریدوفروش ۱۲ میلیون ورقه تسهیلات مسکن به ارزش ۱۱۳ میلیارد تومان، حجم و ارزش معاملات ماهانه این اوراق نسبت به خرداد سال قبل به‌ترتیب با رشد ۸۷ درصدی در حجم و ۶۱ درصدی در ارزش همراه بود. در این مدت در بازار بدهی نیز ۵۷ میلیارد انواع اوراق مالی به ارزش ۴ هزار و ۷۰۰ هزار میلیارد تومان جابه‌جا شـد که رشـد ۲۴ درصدی در حجم و ۱۶ درصدی در ارزش داشت. فرابورس در خرداد امسال از عرضه اولیه سهام ۶ شـرکت میزبانی کرد. به این ترتیب سهام این شرکت‌ها با نمادهای شیفته، کولان، زهلال، رهیاب، پاریز و ذرت طی خرداد امسـال در بازارهای فرابورس عرضه اولیه شد.

سه تحول بزرگ بورس انرژی

صدای بورس | محمد نظیفی، مدیرعامل بورس انرژی ایران با اشـاره به برنامه‌های این بورس برای سال ۱۴۰۵ اظهار کرد: برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در چند محـور اصلی دنبال خواهد شـد که یکی از مهم‌ترین آنها توسـعه عمق و تنوع بازارهاست. امیدواریم در سـال ۱۴۰۵ هـم در حوزه ابزارهای مالی شاهد توسعه جدی‌تری باشـیم و هم با اتکا به پشـتوانه‌های قانونی که در حال تصویب و ابلاغ است، عمق بازارهای بورس انرژی افزایش یابد. وی افزود: تحقق این اهداف مسـتلزم سرمایه‌گذاری قابل توجه و تلاش جدی در زمینه ارتقای سـطح زیرساخت‌های معاملاتی اسـت. در بورس انرژی امیدواریم در سال ۱۴۰۵ هم در حوزه انتشار داده‌ها و آمار معاملات و هم در زمینه توسعه زیرساخت‌های فناوری مرتبط با بازار انرژی، شاهد پیشرفت‌های قابل توجهی باشـیم. نظیفی ادامه داد: در اسـفند سال ۱۴۰۴ پشتوانه‌های قانونی بسیار ارزشمندی به تصویب رسـید که بخش قابل توجهی از آنها در قالب شیوه‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی در حال ابلاغ است. در حوزه بازار برق، به‌ویژه با توجه به ماده ۴۳ برنامه هفتم توسـعه، و همچنین در بازارهای هیدروکربنـی موضوعاتی ماننـد معاملات برق، گواهی سپرده گاز طبیعی و سایر ابزارهای مرتبط در حال طی مراحل مقرراتی و تدوین دستورالعمل‌ها هستند تا امکان آغاز معاملات آنها فراهم شود. وی اظهار داشت: این اقدامات می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر افزایش حجم و ارزش معاملات در بورس انرژی داشته باشد. همچنین بازار آب‌های نامتعارف یکی از محورهای جدیدی اسـت که در سال ۱۴۰۴ به نتیجه رسید و مبانی قانونی آن نیز فراهم شده است. امیدواریم با ابلاغ آیین‌نامه اجرایی این بازار توسط وزیر نیرو، معاملات آن نیز در بورس انرژی آغاز شود.